

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	46438
Nom	Criminologia forense I
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	5.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20- V.2	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20- V.2	3 - Criminologia forense	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LLOPIS NADAL, PATRICIA	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

L'assignatura 'Criminologia forense I' té una càrrega lectiva de 5 ECTS i s'integra en el mòdul obligatori 'Criminologia forense' del Màster. Atén a continguts relacionats amb la gestió de l'administració de justícia, el procés i l'execució penal. El professorat que imparteix l'assignatura procedeix de les àrees de Dret penal i Dret processal, així com professorat extern.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

2247 - M.U. en Criminologia i Seguretat 20-V.2

- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Ser capaços de buscar, seleccionar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació, seleccionant i contrastant aquella que resulta pertinent per a la presa de decisions, elaboració d'estratègies i assessorament.
- Elaborar i manejar els escrits, presentacions, informes i procediments d'actuació adequats per a cada context o actuació.
- Ser capaços d'analitzar de forma crítica tant el seu propi treball com les aportacions d'altres persones, contemplant en conjunt i tenint en compte els distints aspectes i les implicacions de les decisions i opcions adoptades, sabent triar o aconsellar les més convenientes dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.
- Desenvolupar la labor professional i investigadora des del respecte als drets fonamentals i d'igualtat entre hòmens i dones, la promoció dels Drets Humans i els principis d'accessibilitat universal i disseny per a tots, d'acord amb els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
- Desenvolupar una elevada competència en l'aplicació del saber criminològic a supòsits concrets de l'àmbit forense o/i a la gestió de la Seguretat pública i privada, buscant un rendiment aplicat al coneixement teòric i de l'organització de l'administració de justícia i de la gestió de seguretat en la resolució de problemes forenses, de prevenció i control de delinqüència i de gestió de la por al delictes i l'alarma social.
- Analitzar críticament la gestió del fenomen criminal des de l'Administració de Justícia i des de la Seguretat pública i privada.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'estudiant haurà de:

- Analitzar els problemes criminològics que es plantegen en l'execució penitenciària.

- Comprendre la problemàtica específica de les penes alternatives a la presó i de les mesures cautelars.
- Analitzar críticament la gestió de l'Administració de Justícia i les seues alternatives de conformació.
- Conèixer tècniques i recursos per a l'exercici de la professió criminològica en l'àmbit forense.
- Analitzar críticament el sistema d'execució de sancions penals i d'alternatives i substitutius a la presó.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMA 1. GESTIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA

- 1.- Polítiques públiques a l'àmbit de la justícia penal.
- 2.- Aspectes estructurals i organitzatius de la gestió de la justícia penal.
- 3.- Aspectes processals per a la gestió de les causes criminals i les seues alternatives.
- 4.- Elaboració d'informes d'estadística judicial.

2. TEMA 2. DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ I MESURES CAUTELARS AL PROCÉS PENAL

- 1.- DILIGÈNCIES D'INVESTIGACIÓ RESTRICTIVES DE DRETS FONAMENTALS:
 - 1.1.- Les diligències d'investigació restrictives de drets fonamentals i el principi de proporcionalitat.
 - 1.2.- Les actuacions directes sobre la persona de l'investigat com a acte d'investigació: la declaració de l'investigat, les inspeccions corporals i les intervencions corporals.
 - 1.3.- L'entrada i registre en domicili: concepte de domicili, requisits i excepcions.
 - 1.4.- Els actes d'investigació tecnològica.
 - 1.5.- Altres diligències d'investigació restrictives de drets fonamentals.
 - 1.6.- La lluita contra la criminalitat organitzada: la investigació policial mitjançant la circulació o lliurament vigilat i l'agent encobert. La figura del penedit en la investigació penal.
 - 1.7.- Noves manifestacions en l'àmbit de la societat de la informació i la seua incidència sobre els drets fonamentals de l'investigat i de tercers.
- 2.- MESURES CAUTELARS RESTRICTIVES DE LA LLIBERTAT PERSONAL DE L'INVESTIGAT:
 - 2.1.- Consideracions generals: concepte, caràcters, classes i requisits per a la seua adopció.
 - 2.2.- Les mesures pre-cautelars: la citació, la detenció i el procediment d'habeas corpus.
 - 2.3.- Les mesures cautelars personals: la presó provisional, la llibertat provisional i altres mesures restrictives de la llibertat de l'investigat.

3. TEMA 3. EXECUCIÓ PENAL I PENITENCIÀRIA

- 1.- EL SISTEMA DE SANCIONS
 - 1.1.- El significat de la pena: càstig i prevenció.
 - 1.2.- Avaluació i comparació de models punitius.
 - 1.3.- Sistema normatiu de sancions: variables a tenir en compte. Anàlisi comparada. El sistema espanyol.
 - 1.4.- Tendències punitives actuals.
- 2.- ALTERNATIVES I SANCIONS COMUNITÀRIES

- 2.1.- L'origen de les alternatives.
- 2.2.- La funció de la Criminologia en les alternatives. Les sancions comunitàries.
- 2.3.- Problemes d'aplicació de la suspensió de l'execució.
- 3.- PERSPECTIVA CRIMINOLÒGICA DE L'EXECUCIÓ PENITENCIÀRIA
 - 3.1.- Estudi doctrinal de la crisi de la presó.
 - 3.2.- Aspectes rehabilitadors de la presó: classificació i sortides a l'exterior.
 - 3.3.- Aspectes punitius de la presó: inocuització i mesures restrictives
 - 3.4.- La prognosi favorable de reinserció social com a fonament de la presa de decisions penitenciàries.
- 4.-POLÍTIQUES PENITENCIÀRIES I ANÀLISI DE DADES
 - 4.1.- Anàlisi factorial de la població penitenciària
 - 4.2.- Problemàtica actual de la presó
 - 4.3.- Fonts d'informació

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	40,00	100
Tutories reglades	10,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	55,00	0
TOTAL	125,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura s'imparteix en modalitat presencial. Les classes teòriques incorporaran manifestacions aplicades de l'objecte d'anàlisi, incidint fonamentalment en els seus problemes d'aplicació des de la perspectiva criminològica. Així mateix, en les classes es combinarà el format expositiu amb sessions de seminari o de conferència i debat. Podrà demanar-se als alumnes que realitzen lectures prèvies, que resolguen casos pràctics i/o que preparen i realitzen exposicions en classe.

AVALUACIÓ

Cada tema serà avaluat individualment, mitjançant una avaluació contínua i una prova final, el valor serà d'un 30% i un 70% respectivament. A afectes de determinar la puntuació de cada tema, és requisit haver superat la prova final amb una qualificació mínima de 5 punts sobre 10.

L'avaluació contínua pot incloure, entre d'altres, la realització de treballs, la resolució de casos pràctics, les exposicions a classe ... La prova final consistirà en un examen escrit de desenvolupament, de preguntes curtes i / o tipus test.

Per obtenir la nota global de l'assignatura Criminologia Forense I, la nota de cada tema es ponderarà de la següent manera: tema 1, 20% de la nota final; tema 2, 30% de la nota final; tema 3, 50% de la nota final.

Per sumar la nota final d'un tema a efectes d'obtenir la nota global de l'assignatura serà necessari haver obtingut al menys 4 punts sobre 10 en la qualificació final de cada un dels temes.

Si el / la estudiant no supera l'assignatura Criminologia Forense I en primera convocatòria, es guardaran les notes finals obtingudes en els temes que hagi aprovat amb 5 punts sobre 10, havent examinat-se en segona convocatòria únicament d'aquells temes que haguera suspès

REFERÈNCIES

Bàsiques

- T.1 - AGUSTÍN MARTÍNEZ, B. D., El ministerio público: visión constitucional del ente acusador en el derecho comparado, Bogotá, 2016.
- T.1 - FRAGA MANDIÁN, J. Las diversas manifestaciones de la conformidad en el derecho procesal penal español, Madrid, 2018.
- T.1 - GERPRE, M., BARCELÓ, M., (coords). El federalismo judicial: una aproximación a los sistemas judiciales de Estados Unidos, Suiza, Canadá y Alemania, Barcelona, 2006.
- T.1 - MARTÍN PASTOR, J., El Ministerio Público y el proceso penal en Europa, Barcelona, 2019.
- T.2 - ARMENTA DEU, T., Lecciones de Derecho Procesal Penal, ed. Marcial Pons, Madrid, última edición.
- T.2 - GIMENO SENDRA, V., Manual de Derecho Procesal Penal, ed. Castillo de Luna, Madrid, última edición.
- T.2 - MONTERO AROCA, J., Derecho Jurisdiccional III, ed. Tirant lo Blanch, Valencia, última edición.
- T.2 - MORENO CATENA, V., Derecho Procesal Penal, ed. Tirant, Valencia, última edición.
- T.3 - ÁLVAREZ GARCÍA, J., Consideraciones sobre los fines de la pena en el ordenamiento constitucional español, Granada 2001.
- T.3 - CID MOLINÉ, J., La elección del castigo, Barcelona 2009.
- T.3 - CEREZO, A. I., La prisión en España: una perspectiva criminológica. Granada 2007.
- T.3 - CERVELLÓ DONDERIS, V., Suspensión de la pena y valoración de la peligrosidad criminal en Derecho penal de la peligrosidad y valoración de la reincidencia. Valencia 2015.
- T.3 - TAMARIT SUMALLA, Sistemas de sanciones y Política criminal RECPC 09-06 (2007) <http://criminet.ugr.es/recpc>

Complementàries

- T.1 - FONTANET MALDONADO, J. E., Plea bargaining o alegación preacordada en los Estados Unidos: ventajas y desventajas: una contribución al estudio de la conformidad en el proceso penal, San Sebastián, 2008.
- T.1 - GARCÍA ESPAÑA, E./DÍEZ RIPOLLES, J.L., La Administración de Justicia según los datos. Especial referencia a la jurisdicción penal, Valencia, 2014.
- T.1 - GIMENO SENDRA, V., El Ministerio fiscal-director de la instrucción, Madrid, 2006.
- T.1 - IBARRA ROBLES, J.L. (dir), Poder Judicial y unidad jurisdiccional en el Estado autonómico, Estudios de derecho judicial, Madrid, 2006.
- T.1 - MARTÍN PASTOR, J., El Ministerio fiscal como director de la investigación oficial en el proceso penal, Bolonia, 2005.
- T.2 - ÁLVAREZ BUJÁN, M. V., La prueba de ADN como prueba científica: su virtualidad jurídico-procesal, ed. Tirant lo Blanch, Valencia, 2018.
- T.2 - BUENO DE MATA, F., Las Diligencias de investigación penal en la cuarta revolución industrial: principios teóricos y problemas prácticos, ed. Thomson Reuters Aranzadi, Cizur Menor, 2019.
- T.2 - DE LA ROSA CORTINA, J. M., Las medidas cautelares personales en el proceso penal, ed. Bosch, Hospitalet de Llobregat, 2015.
- T.2 - SANTOS MARTÍNEZ, A. M., Medidas de investigación tecnológica en la instrucción penal, ed. Bosch, Barcelona, 2017.
- T.2 - VELASCO NÚÑEZ, E. y SANCHIS CRESPO, C., Delincuencia informática: tipos delictivos e investigación: con jurisprudencia tras la reforma procesal y penal de 2015, ed. Tirant lo Blanch, Valencia, 2019.
- T.3 - CERVELLÓ DONDERIS, V, Derecho Penitenciario 4ª Ed. Valencia 2016.
- T.3 - DÍEZ RIPOLLÉS, J.L. La política legislativa penal en Occidente. Valencia 2005.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Sempre que siga possible, es garantirà la impartició totalment presencial (en aula per a tot l'alumnat) de les hores de classe senyalades a la guia docent; a aquells als quals s'ha concedit dispensa de presencialitat se'ls garantirà el seguiment dels continguts bé en retransmissió síncrona per videoconferència (streaming), bé posant a la seua disposició la gravació de la classe o gravacions i/o materials, enllaços o referències que permeten seguir la matèria corresponent de forma asíncrona.

Tenint en compte l'assignació d'aules prevista per la Facultat de Dret, en principi es preveu per a aquesta assignatura la impartició totalment presencial (en aula per a tot l'alumnat) de les hores de classe assenyalades en la guia docent; i per tant, no cal afegir precisions especials per al curs 2019-2020.

Si l'evolució de la situació sanitària imposara restriccions que impediren el seguiment presencial de la classe simultàniament per tots els matriculats, s'assenyalarien torns alterns d'assistència a classe per setmanes per a l'alumnat, retransmetent-se de manera síncrona (streaming) la sessió per als qui no hagueren d'acudir a les classes cada setmana; en tal cas, l'alumnat rebria unes setmanes les sessions presencialment a l'aula i altres setmanes sessions per videoconferència en el mateix horari lectiu.

Finalment, si l'evolució de la situació sanitària obligara a suspendre la docència presencial, es mantindrà la docència a través de la retransmissió de les classes per videoconferència en l'horari lectiu habitual.

En aquests dos últims casos, si per raons tècniques la retransmissió síncrona de la classe en l'horari lectiu habitual no fóra possible, o per raons pedagògiques el professorat ho estima oportú per a part del temari, se substituirà aquesta retransmissió síncrona per la posada a disposició en aula virtual d'enregistraments i/o materials, enllaços o referències que permeten seguir la matèria corresponent de manera asíncrona –no exigint mai disponibilitat en franges horàries estrictes fora de l'horari lectiu de l'assignatura i les activitats complementàries programades–. En qualsevol cas, es garantirà la possibilitat de realitzar a distància les activitats d'avaluació contínua que l'alumnat no puga, per raó dels torns d'assistència, realitzar a l'aula.